

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: **Markéta Kozáková, Dějiny umění**

Název práce: **MARIÁNSKÝ POUTNÍ KOSTEL V KÁJOVĚ A JEHO VYBAVENÍ V DOBĚ POZDNÍHO STŘEDOVĚKU**

Oponent práce: **Doc. PhDr. Michal Šroněk, CSc.**

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Markéta Kozáková se ve své bakalářské práci věnovala pozoruhodné památce jihočeského regionu, a totiž kostelu Nanebevzetí Panny Marie v Kájově v době pozdního středověku. Téma je to nepochybně zajímavé, přitažlivé a pro badatele stále – přestože je mu věnována poměrně početná odborná literatura – představuje velkou výzvu. Bohužel autorka – přestože objekt kájovského kostela dobře zná – zadání práce i očekávání oponenta nedokázala naplnit. Práce obsahuje řadu faktických nepřesností: hned v úvodu se vloudila formální chyba – anotace, která běžně slouží ke shrnutí obsahu práce je zde však formulována jako zadání. V přehledu použité literatury je uvedeno několik chybných údajů – citovaná práce *Pozdně gotické umění v Čechách 1471-1526* není dílem samotného J. Homolky, ale skupiny více autorů. Text Roberta Šimůnka *Pozdně středověké odpustkové desky z Kájova* není knihou, ale dílčí studií uveřejněnou v kolektivní práci *Památky jižních Čech 1*. Chybí provázání textu s obrazovou přílohou což.

Text práce je nepřehledný, nerozlišující podstatné a vedlejší, nerespektuje význam jednotlivých částí chrámového prostoru: například popis interiéru začíná nepochopitelně portálem do sakristie, přestože by měl vycházet ze základního hierarchického členění prostoru – loď, presbytář, klenba, portály a vedlejší prostory a teprve poté uvádět kamenické výzdobné prvky a malby. Zcela nejasné a nekoncepční je materiálové vymezení toho, co je

vlastně vybavení kostela, jemuž má být práce věnována – rozhodně do něj nepatří nástěnné malby nebo kamenické prvky.

Kapitola hypotetická rekonstrukce interiéru: obsah textu nenaplnuje název kapitoly, ale zůstává na rovině neurčitých, banálních a vágních formulací typu: „*Díky vizuálním médiím – oltářům, křtitelnici, lavicím, malířské výzdobě, obrazům i sochám, vitrážím, náhrobníkům, odpustkovým a jiným nápisům, tak docházelo k povznášení a zkrášlování interiéru kostela.*“ s. 34
Není jasné, proč kapitola opět začíná prostorem sakristie – klíčovým prostorem chrámu je přeci presbytář a loď. Navíc se zde uvádějí chybné údaje – sakristie je jednou laikům nepřístupná, na druhé straně autorka uvádí, že slouží jako místo zpovědi. A podobně – chórová přepážka nedělí chrám na panský a kostel pro lid, liturgické nádoby nebylo trvale rozmístěno na oltářní menze, v lodi se nenacházely kazatelny, ale pouze jedna kazatelna

Seznam literatury: jednotlivé tituly nejsou seřazeny abecedně, ale chronologicky a jsou občasně nesprávné či neúplné (chybí stránkové rozsahy).

Celou prací prostupují „pozoruhodné“ formulace a přeskokování z jednoho tématu ke druhému. Například:

„Z důvodu vysoké návštěvnosti věřících a patrně také vzniklých škod z požárů v Kájově vznikl pozdně středověký chrám Nanebevzetí Panny Marie,...“, s. 7

Farář Pils... *„ubránil kostel při útoku požárem“*, s. 12

„Z důvodu této dochované malby na zadní straně byl reliéf evidentně postaven tak, aby bylo umožněno jeho obcházení, což není v původním kostelíku zrovna dostatečně eventuální.

[mělo by být: možné, eventuální je nesmysl, navíc další věta nenavazuje, viz:] *Lze také uvažovat, zda se původní kostelík Smrti Panny Marie od samého začátku takto nazýval. Je možné, že byl dříve zasvěcen například sv. Wolfgangovi a dnešní název je odvozen až od doby konce 15. století, kdy byl pořízen právě reliéf znázorňující Smrt Panny Marie.*“ s. 23

Zásadním problémem práce je skutečnost, že autorka nenaplnila zadání ohlášené v názvu práce – vybavení kostela v pozdním středověku, přestože je k dispozici základní pramen, a totiž inventář kostela pořízený za faráře Pilse na konci 15. století. Navíc je tento pramen dostupný v novodobé edici a navíc je snadno dohledatelné v internetových zdrojích (V. Schmidt, Ein Gojauer Pfarrinventar...

<http://www.digitalniknihovna.cz/kvkli/view/uuid:e5ecdea6-9775-46b6-9654-ba79795bced5?page=uuid:9fa8eda2-18ba-11e5-8c55-001b21d0d3a4>). Autorka jej sice několikrát cituje, když poukazuje na některé faktické jednotlivosti, na straně 35 jej krátce

shrne, ale hlouběji se mu nevěnuje. Nelze se vymlouvat, že autorka práce stojí před materiálem, s nímž se během studií nesetkala – sama cituje disertační práci K. Horníčkové, která je věnována středověkým chrámovým inventářům a mohla v ní tedy najít dostatečnou metodickou oporu. Sama si také mohla povšimnout, že inventář obsahuje jména a drobné medailony dárců jednotlivých předmětů. Vzhledem k tomu, že se během studia opakovaně setkávala s fenoménem objednavatelů uměleckých děl, mohla se pokusit pramen vytěžit v této rovině.

Jako oponent musím přiznat, že mne práce velmi zklamala – od autorky jsem při jejím zájmu o umělecký materiál očekával mnohem více. Vzhledem k tomu, že objekt kostela v Kájově a v tomto případě chrámový mobiliář by si zasluhoval solidnější zpracování – byť v případě bakalářské práce dílčí – navrhuji práci zásadně přepracovat, a proto ji v tomto stavu klasifikuji jako nevyhovující a nedoporučuji ji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: Nevyhověla

.....
podpis oponenta práce

V Českých Budějovicích dne 27. 5. 2020

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------